

Nr 420.

Av herr Olsson i Kullenbergstorp m. fl., om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, nr 180, angående provisorisk avlöningsförbättring åt lärare vid folk- och småskolor samt vid högre folkskolor.

I proposition nr 180 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till provisorisk avlöningsförbättring åt lärare vid folk- och småskolor för budgetåret 1929—1930 anvisa ett extra förslagsanslag å kronor 5,720,000 samt till provisorisk avlöningsförbättring åt lärare vid högre folkskolor ett extra förslagsanslag å kronor 100,000.

Såsom huvudsakligt skäl för framställningen erinras i propositionen, att under de senare åren uttalanden ofta försports, som givit uttryck åt den meningen, att lärarna vid de till den allmänna folkundervisningen hörande skolorna även efter genomförande av 1918 års lönereglering i avlöningshänseende äro tillbakasatta, särskilt då hänsyn tages till de löner, som tillerkänts statstjänare i motsvarande ställning och med i stort sett motsvarande utbildning.

Emellertid påpekar departementschefen att 1928 års lönekommitté har lärarpersonalernas lönefråga under behandling. Enligt avgivet yttrande har inom nämnda kommitté behandlingen av frågan om lönereglering för olika grupper av lärare, vilken fråga överlämnats till en särskild sektion av kommittén, ännu icke fortskridit så långt, att kommittén kan uttala sig vare sig om det lönesystem, som slutligen kan komma att av kommittén förordas, eller om de löneplaceringar, vilka kunna framgå såsom ett resultat av kommitténs arbete. Kommittén har därför måst inskränka sig till en undersökning, huruvida de provisoriska tilläggen uppbringa lönerna till högre belopp än som skulle utgå enligt den lägsta placering i lönehänseende, varom förutnämnda sektion kan komma att framlägga förslag.

Även från denna tämligen obestämda utgångspunkt har kommittén funnit sig böra framställa viss erinran mot det remitterade förslaget. Rörande lämpligheten överhuvud taget av att nu företaga en provisorisk reglering av avlöningarna för olika kategorier av lärare uttalar sig kommittén icke alls. I särskilda yttranden ha enskilda ledamöter bl. a. framhållit, att det ej gärna torde kunna undvikas, att en tillfällig löneförbättring av angivet slag i viss mån kan komma att föregripa prövningen av de lönebelopp, som kommittén har att föreslå för den definitiva löneregleringens genomförande.

Det synes oss icke lämpligt att, såsom föreslås i den kungl. propositionen, upptaga en fråga, som ligger under utredning, till faktiskt avgörande. Departementschefen har icke förebragt något vägande skäl för sitt frångående av gängse praxis, och det förefaller uppenbart, att ett bifall till propositionen måste innebära ett föregripande av utredningens resultat.

Det enda skäl, som skulle kunna tänkas nödvändiggöra löneförbättring under pågående kommittéutredning, vore att förhållandena så ändrat sig under den senaste tiden, att det vore uppenbart att levnadskostnaderna avsevärt stigit i ett eller annat avseende. Så är ju icke förhållandet, såsom framgår därav att socialstyrelsens levnadskostnadsindex i stort sett stått oförändrat under de senare åren. Skulle någon mindre förändring äga rum, ger sig för övrigt denna omedelbart tillkänna i indextalets höjning och därmed följande högre dyrtidstillägg.

Då vi sålunda icke anse några verkligt bärande skäl att nu skrida till löneförbättring föreligga, få vi hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 180.

Stockholm den 5 april 1929.

Olof Olsson,
Kullenbergstorp.

Gerh. Strindlund.

A. J. Johansson
i Bro.

Nestor Hammarlund.

Anton Svensson.

Albin Eriksson.

Harald Andersson.

P. Persson,
Trången.

Hjalmar Svensson
i Grönvik.

Gustav Johanson,
Hallagården.

Emil Hultman.

J. N. Svedberg.

K. A. Ryberg.

M. L. Petersson,
Broaryd.

Oscar Jonsson,
Risinge.

P. J. Edberg.